

Dzisiejszy wykład prezentowany będzie w ramach warsztatów dotyczących „zielonych” Funduszy Europejskich dla zachodniopomorskich organizacji pozarządowych i liderów społeczności lokalnych.

Świetlica Wiejska w Kozach, 18 października 2025

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

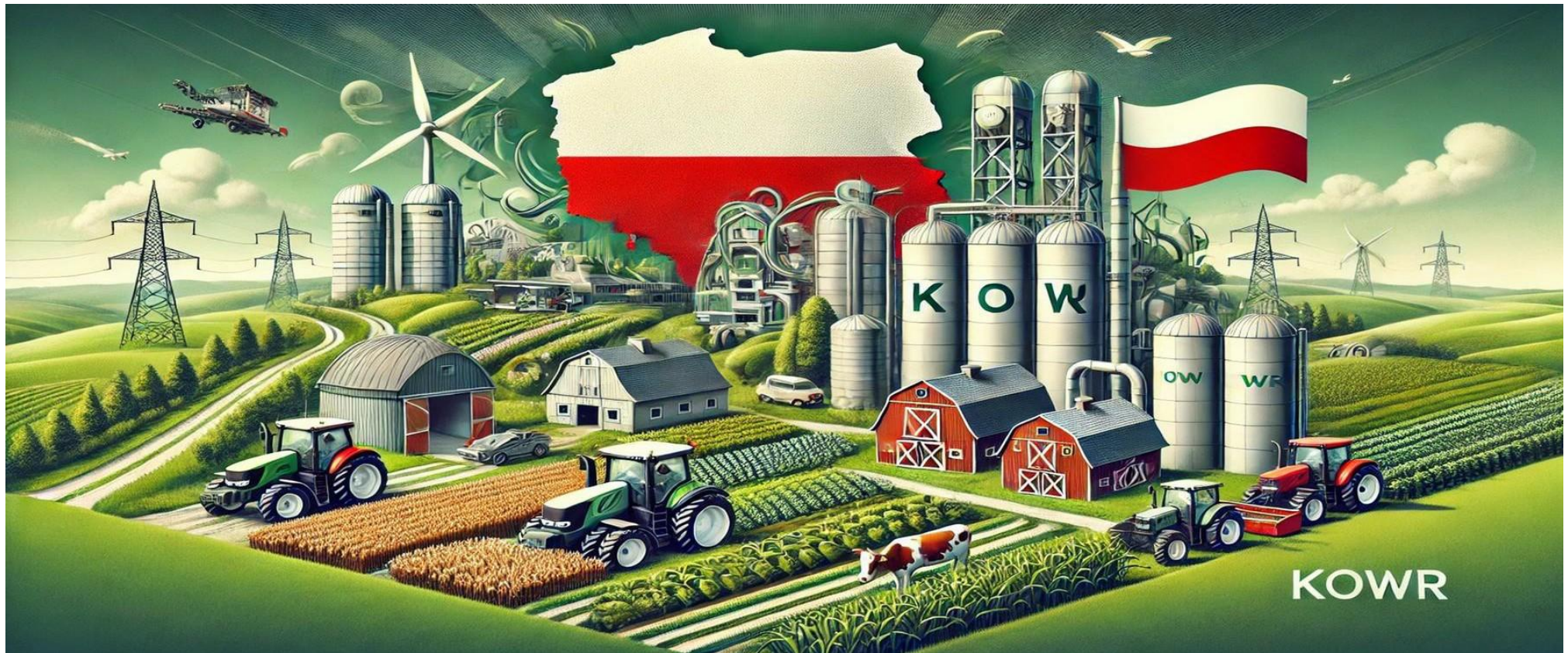
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spółdzielnia Energetyczna

- narzędzie do Niezależności Energetycznej

SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA czym jest?

CZYM JEST SPÓŁDZIELNIA (narzędzie do bilansowania energii):

- **Definicja:** Spółdzielnia energetyczna to forma prawna, w której osoby (fizyczne lub prawne) współpracują w celu wspólnego wytwarzania, dystrybucji i konsumpcji energii, głównie z odnawialnych źródeł energii.
- **Celem działalności:** Produkcja energii na własny użytek i zaspokajanie potrzeb energetycznych jej członków na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich.
- **Odbiorcy i producenci:** Mogą być nimi gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, jednostki samorządu lokalnego i inni.
- **Maksymalna moc:** Do 10 MW energii elektrycznej.
- **Zasady rozliczania:** Spółdzielnie mogą korzystać z systemu opustów, co oznacza, że mogą sprzedawać nadwyżki energii do sieci, a następnie rozliczać energię w systemie podobnym do net-metering, zamiast net-billing

PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną działania spółdzielni energetycznej są przede wszystkim:

- Ustawa o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, z późn. zm.) oraz
- Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r., poz. 648, z późn. zm.).
- Dodatkowo, przepisy ustawy o spółdzielniach rolników również mają zastosowanie. Spółdzielnia energetyczna może wytwarzać, obrót i magazynować energię z odnawialnych źródeł, ale wyłącznie na potrzeby własne i członków.

WARUNKI ZAŁOŻENIA SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ

Warunek 1

Prowadzić działalność na obszarze gminy wiejskiej lub miejsko- wiejskiej lub na obszarze nie więcej niż 3 tego rodzaju gminach bezpośrednio sąsiadujących ze sobą

WARUNKI ZAŁOŻENIA SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ

Warunek 2

Jeżeli założycielami spółdzielni są:

- osoby prawne, minimalna liczba założycieli to **3 podmioty**,
- gospodarstwa rolne, minimalna liczba założycieli **wynosi : 5**
- osoby fizyczne, wówczas minimalna liczba założycieli spółdzielni **wynosi 10 osób**.

• 3 PODMIOTY O OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

• 5 GOSPODARSTW ROLNYCH

• 10 OSÓB FIZYCZNYCH

WARUNKI ZAŁOŻENIA SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ

Warunek 3

W przypadku wytwarzania energii elektrycznej łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji OZE nie może przekroczyć **10 MW**, a ich sprawność wytwarzania energii elektrycznej umożliwia pokrycie w ciągu roku nie mniej niż **40 %** potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków gdy wniosek o rejestrację zostanie złożony **do 31 . 12 . 2025 r, później próg ten wyniesie 70 % !!!**

40 % ŹRÓDEŁ OZE DO KOŃCA 2025 roku!!! potem 70%

ŹRÓDŁA OZE

PRODUCENCI ROLNI

Korzyści ze Spółdzielni Energetycznej (SE):

1. Brak dodatkowych opłat

– członkowie SE są zwolnieni z opłat: dystrybucyjnej, kogeneracyjnej, mocowej oraz OZE.

2. Funkcja „magazynu energii” (Net-Metering 0:6)

– SE działa jak magazyn: 40% nadprodukcji energii zatrzymuje OSD jako opłatę za jej magazynowanie.

– **Status prosumenta – dożywotnio!**

3. Grupa zakupowa energii

– SE negocjuje indywidualne umowy z operatorem energii.

4. Wewnętrzny obrót energią

– członkowie mogą swobodnie wymieniać się energią wewnątrz SE bez dodatkowych opłat.

5. Brak konieczności stosowania Prawa Zamówień Publicznych

– zakup energii przez SE nie podlega PZP.

6. Preferencyjny próg wejścia do końca 2025 roku

– obecnie: wystarczy, że **40%** rocznego zapotrzebowania na energię pochodzi z własnej produkcji OZE.

– **od 2026 roku: próg wzrośnie do 70%.**

Oś czasu tworzenia spółdzielni energetycznej 6–8 miesięcy

- Audyt SE
- Opracowanie modelu i strategii SE
- Umowa – 3 etapy:
Bilansowanie energii elektrycznej

Oś czasu realizacji umowy – 3 etapy

Etap I – Rejestracja w KRS

- Przygotowanie dokumentów administracyjnych i prawnych
- Powołanie rady nadzorczej
- Powołanie zarządu
- Przyjęcie statutu

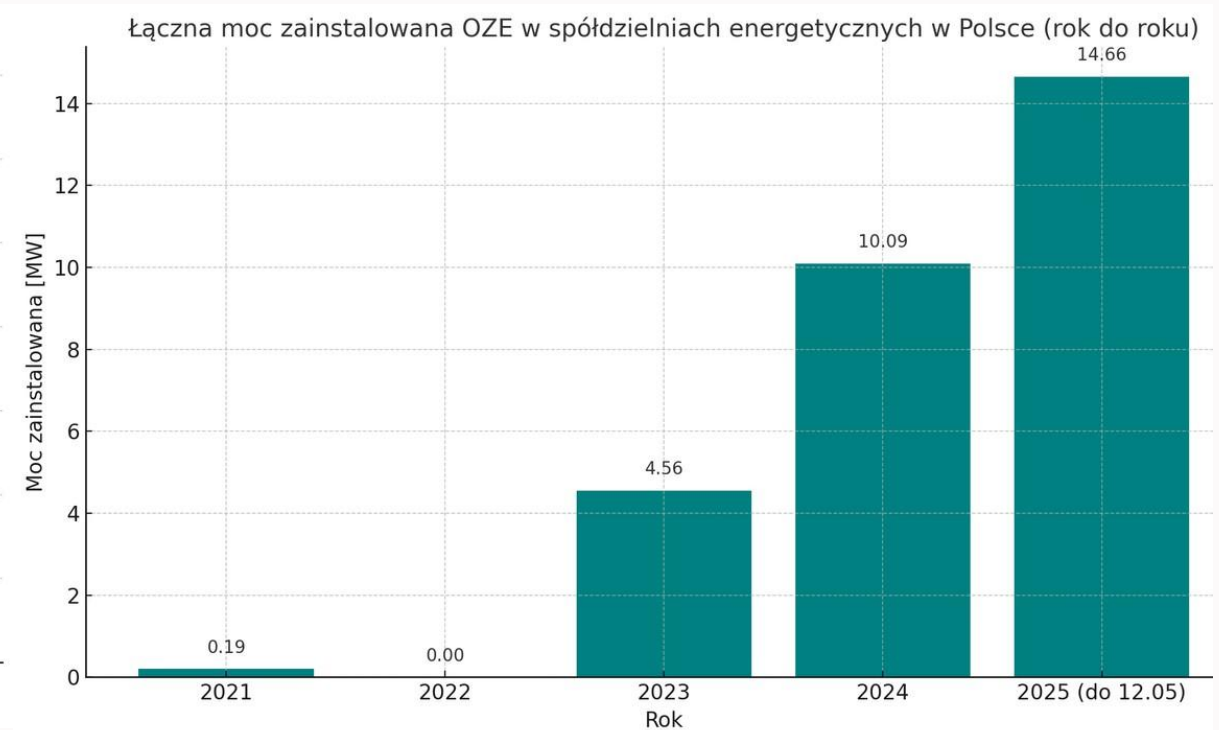
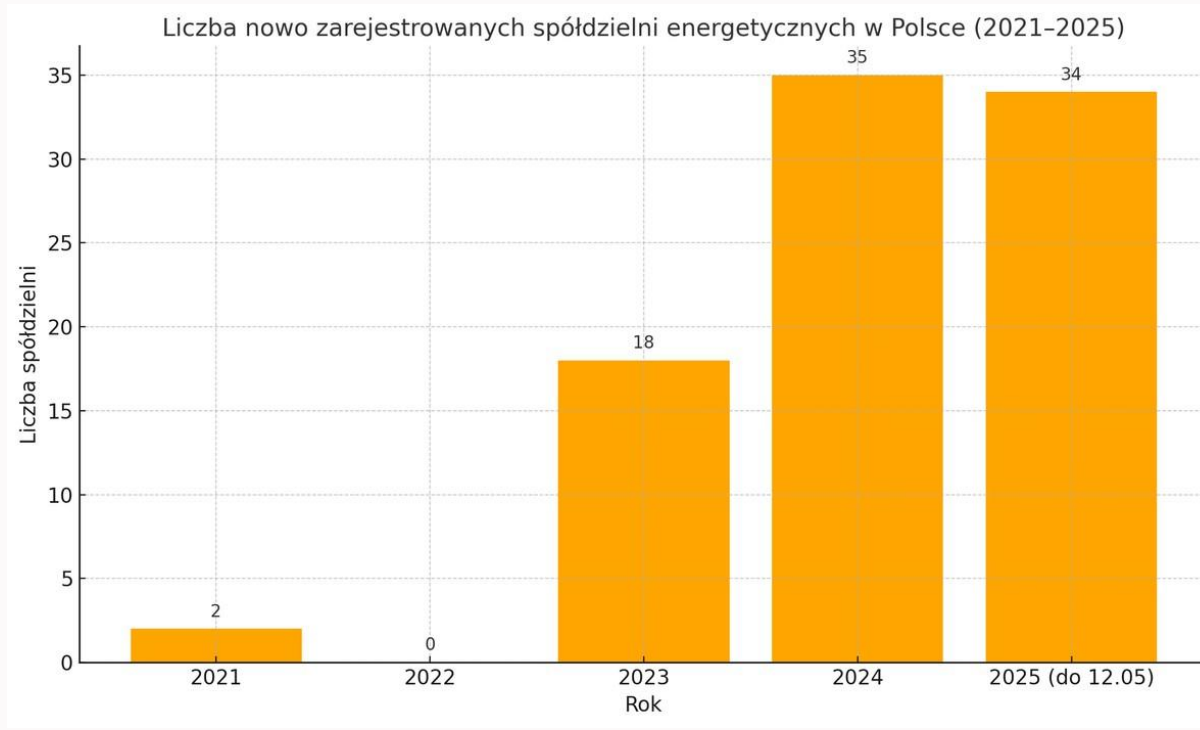
Etap II – Rejestracja w KOWR

Zgłoszenie utworzonego modelu SE

Etap III – Umowa z OSD

Negocjacje i zawarcie umowy z operatorem systemu dystrybucyjnego

Rozwój spółdzielni energetycznych w Polsce od 2021

Podsumowanie danych dotyczących spółdzielni energetycznych w Polsce

(stan na 12 maja 2025 r.)

- 88 spółdzielni energetycznych zarejestrowano
- 446 źródeł OZE
- 29,50 MW łączna moc zainstalowana OZE

PRZYKŁADY RÓŻNYCH MOŻLIWYCH MODELI SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNYCH:

1. SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA - ENERGIA GMINY KOMORNIKI

2. SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA - KRAJNA

3. SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA - AMAZIS

SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA W PRAKTYCE: konkretne korzyści na przykładzie polskiej gminy

MODEL 1 : - MIX ŹRÓDEŁ OZE (FARMY PV, TURBINY WIATROWE, BIOGAZOWNIA)
- 4 PODMIOTY O OSOBOWOŚCI PRAWNEJ

ENERGIA GMINY KOMORNIKI
Spółdzielnia Energetyczna

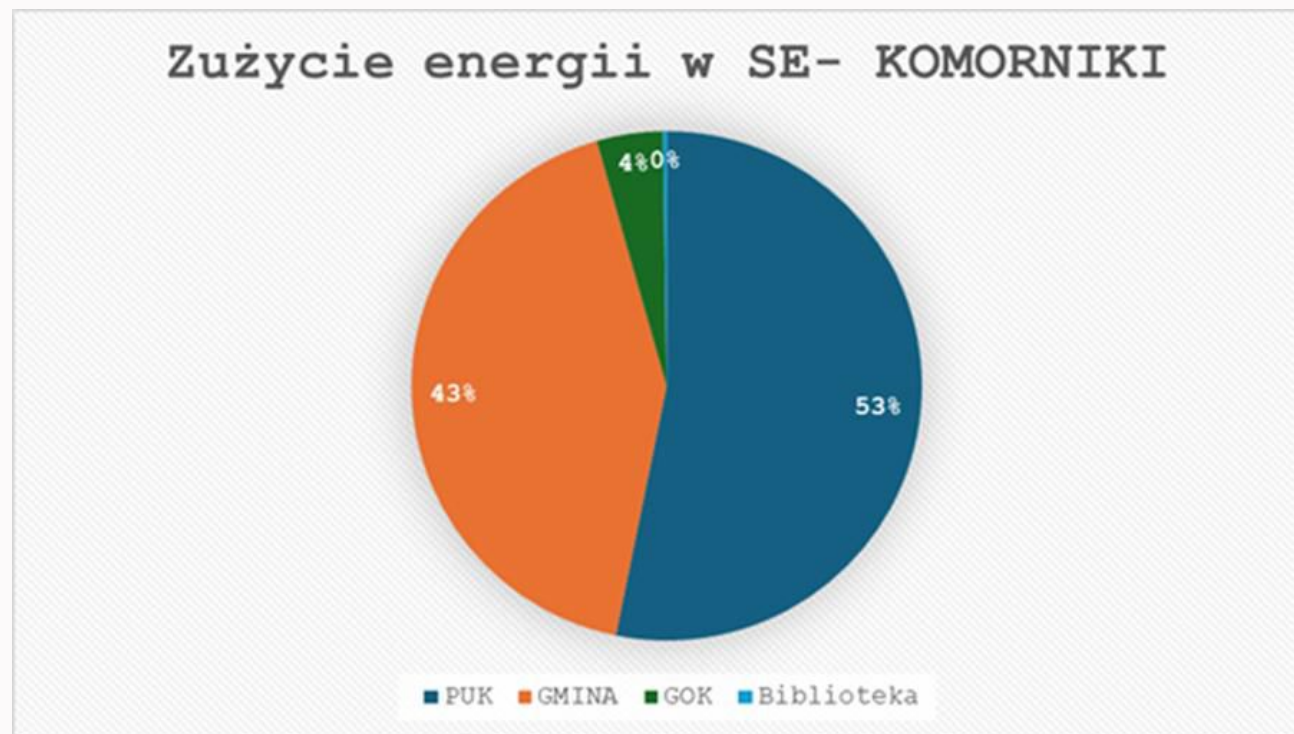
"Energia Gminy Komorniki Spółdzielnia Energetyczna" wpisana do wykazu spółdzielni energetycznych

Zużycie energii elektrycznej członków SE-KOMORNIKI:

PUK	3 051 032 kWh	53%
GMINA	2 430 147 kWh	43%
GOK	239 944 kWh	4%
Biblioteka	13 582 kWh	0,25%

Łączne zapotrzebowania 5,8 GWh rocznie
+
nowe gminne inwestycje

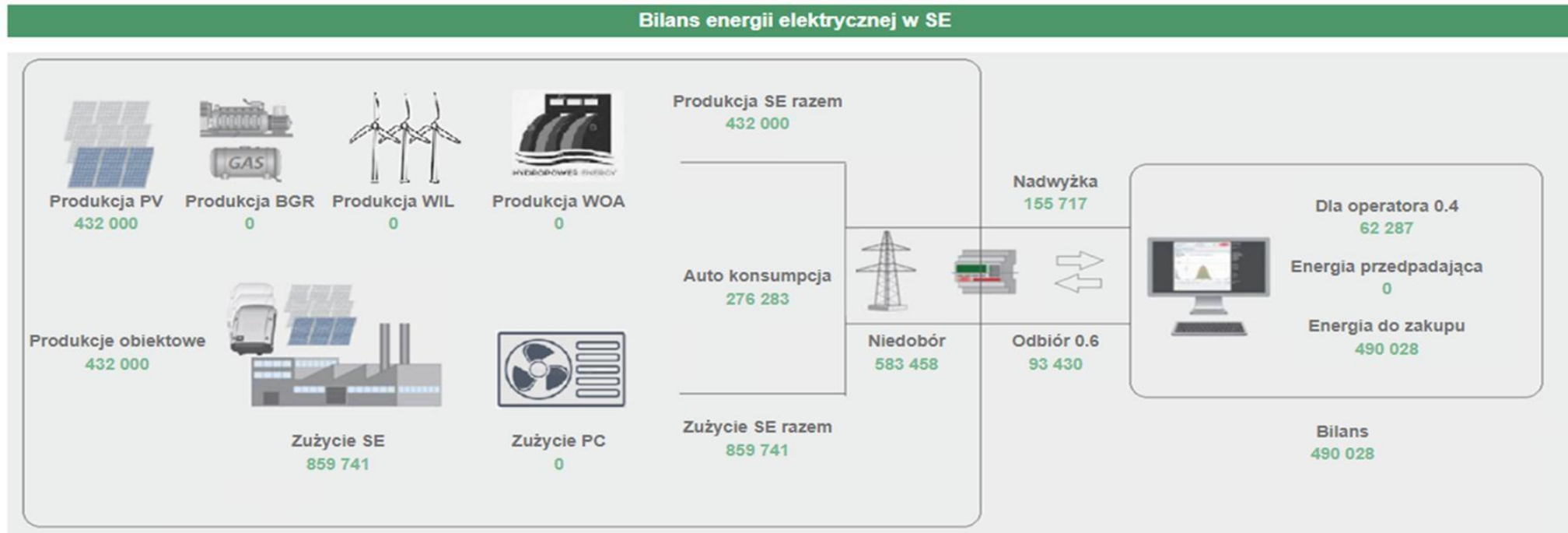

MODEL Spółdzielni Energetycznej - ETAP I:

	Zużycie energii / kWh	Insatalacje PV / kWp
Gmina Komorniki	678 360	386,175
PUK Komorniki	178 714	26,97
GOK Komorniki	2 667	18,86
łącznie	859 741	432

Wskaźnik auto-konsumpcji w SE

32.136 %

Wskaźnik samowystarczalności w SE

50.248 %

Nasz cel – Etap II rozwoju:

1. Farmy fotowoltaiczne
o łącznej mocy 3 MW

2. Turbiny wiatrowe
o łącznej mocy 1 MW

3. Biogazownia o mocy
0,5 MW

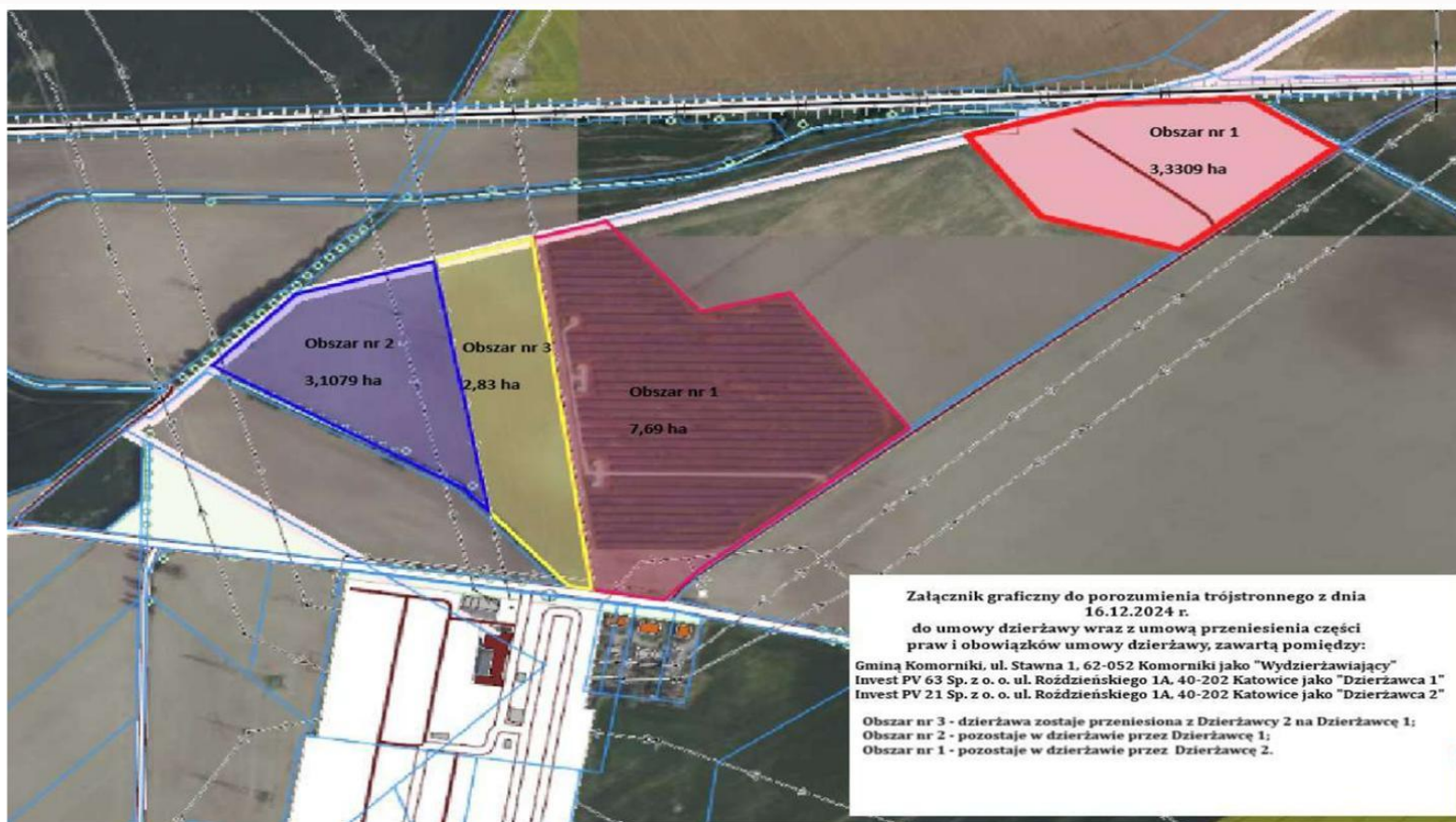
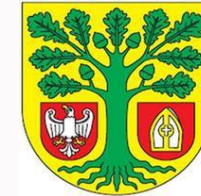

1. FARMY FOTOWOLTAICZNE O MOCY:

Projekt: 2 MW

Projekt: 1 MW

2. NOWOCZESNE TURBINY WIATROWE:

- **Zakres mocy nominalnej:** do 50 kW
- **Prędkość startowa:** 1,5 m/s
- **Nominalna prędkość wiatru:** 11-12 m/s (w zależności od modelu)
- **Wysokość wirnika:** 4-12 m (w zależności od mocy)
- **Materiał łopat:** Aluminium
- **Liczba łopat:** 5
- **Zakres temperatur pracy:** -40°C do +70°C
- **Poziom hałasu:** 38 – 43 dB
- **Zastosowane generatory:** synchroniczne z magnesami trwałymi
- **Wieża:** stalowa, do 24 m (na grunt)
- **Hamulec:** elektromagnetyczny + elektromechaniczny

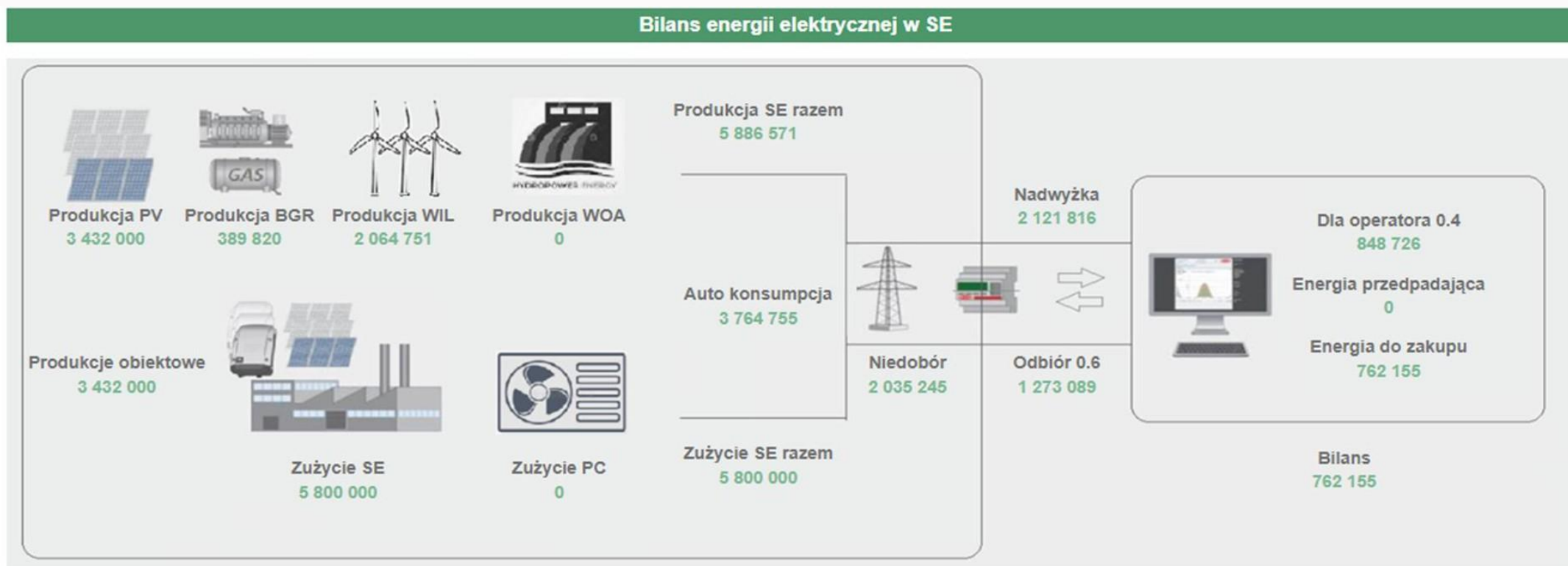

3. BIOGAZOWANIA O MOCY 0,5 MW:

BILANS ENERGETYCZNY

- po zakończeniu planowanego II-go etapu:

Wskaźnik auto-konsumpcji w SE

64.91 %

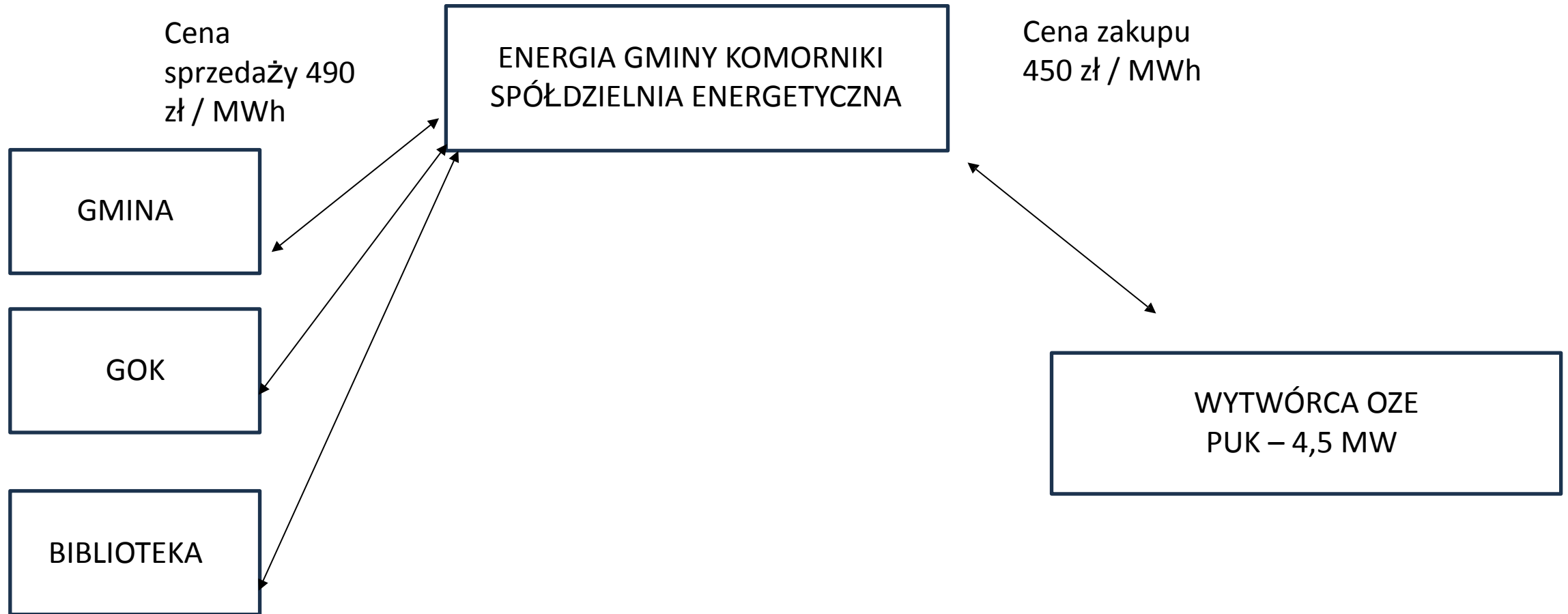
Wskaźnik samowystarczalności w SE

101.493 %

PRZYKŁADOWY MODEL ROZLICZENIA ENERGII DLA CZŁONKÓW SE

40 zł / MWh koszt bilansowania = 180 tyś rocznie na pokrycie kosztów obsługi i rozliczenia SE

SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA W PRAKTYCE: konkretne korzyści na przykładzie gospodarstw rolnych

MODEL 2 : - ŹRÓDŁA OZE (FARMA PV + MIKROINSTALACJE PV)

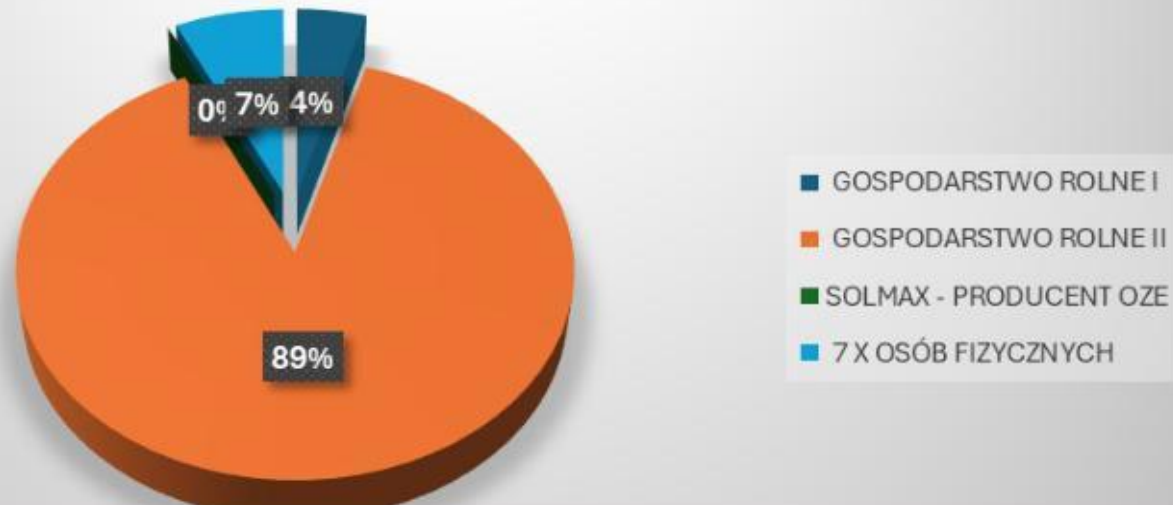
-MIX PODMIOTÓW:

- 1 x PODMIOT O OSOBOWOŚCI PRAWNEJ
- 2 x GOSPODARSTWA ROLNE
- 7 x OSÓB FIZYCZNYCH

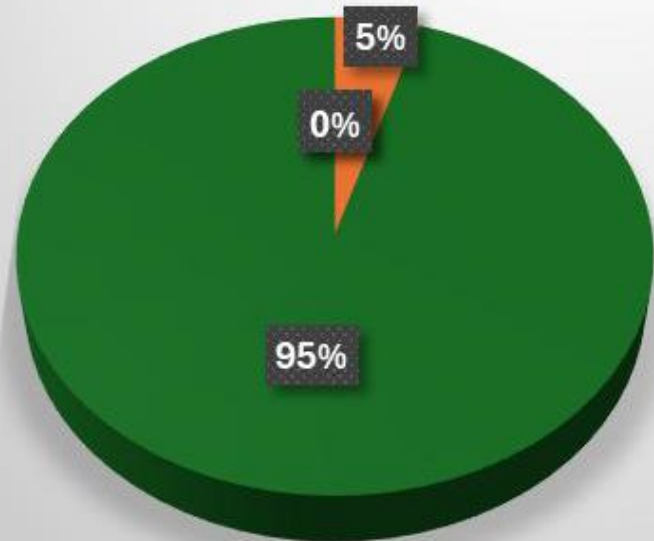
GOSPODARSTWO ROLNE I	35 000 kWh
GOSPODARSTWO ROLNE II	694 775 kWh
SOLMAX - PRODUCENT OZE	0
7 X OSÓB FIZYCZNYCH	55 000 kWh
Łączne zapotrzebowanie na energię wynosi:	784 775 kWh

ZESTAWIENIE ROCZNEGO ZUŻYCIA ENERGII W SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ KRAJNA

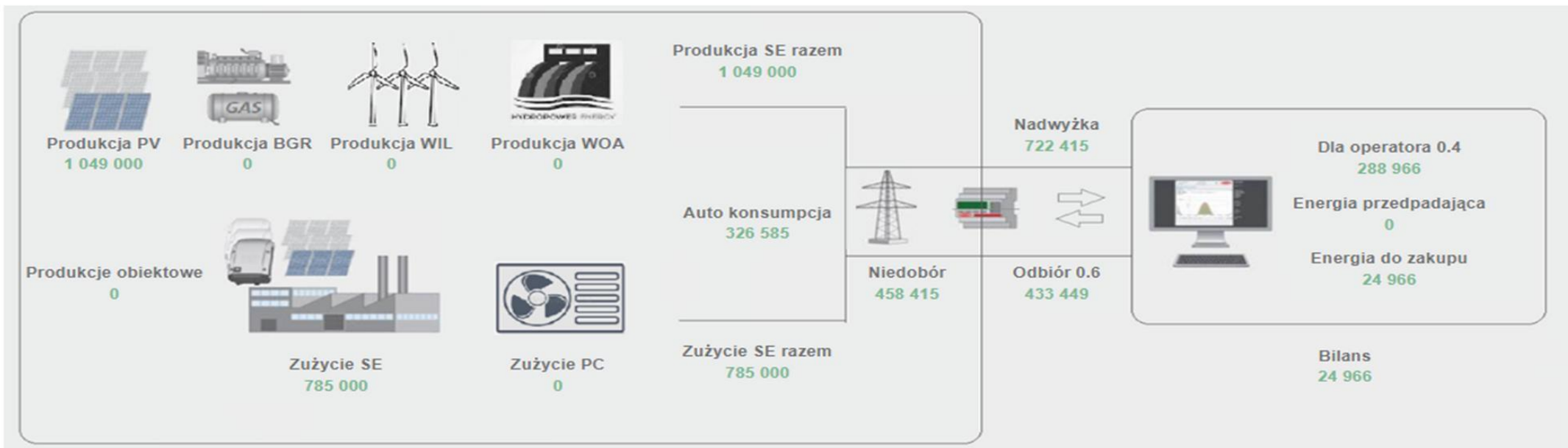
GOSPODARSTWO ROLNE I	0
GOSPODARSTWO ROLNE II	49,75 kWp
SOLMAX - PRODUCENT OZE	1000 kWp
7 X OSÓB FIZYCZNYCH	0
Łączna moc źródeł OZE:	1049,75 kWp

SUMA ŹRÓDEŁ OZE W SPÓŁDZIELNI ENERGETYCZNEJ KRAJNA

- GOSPODARSTWO ROLNE I
- GOSPODARSTWO ROLNE II
- SOLMAX - PRODUCENT OZE
- 7 X OSÓB FIZYCZNYCH

Bilans energii elektrycznej w SE

Wskaźnik auto-konsumpcji w SE

41.603 %

Wskaźnik samowystarczalności w SE

133.631 %

SPÓŁDZIELNIA ENERGETYCZNA W PRAKTYCE: konkretne korzyści na przykładzie Grupy Producentów Rolnych

MODEL 3 : - ŹRÓDŁA OZE (FARMA PV)
- 3 PODMIOTY O OSOBOWOŚCI
PRAWNEJ

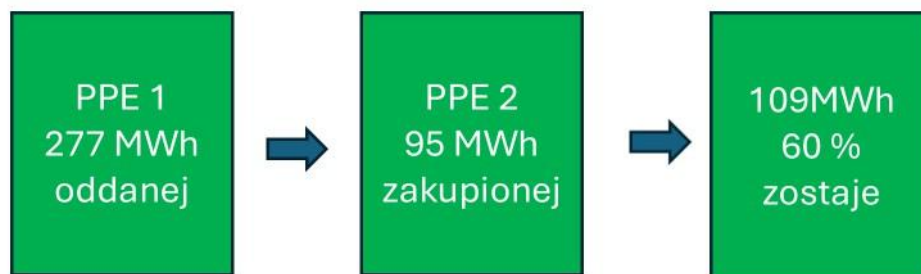
PPE 1 + PV ZUŻYCIE ENERGII – BILANS
277 MWh oddanych do sieci

Zużycie energii	Strefa 1	Razem
Energia czynna pobrana [kWh]:	1141038.140	1141038.140
Energia czynna oddana [kWh]:	276906.240	276906.240
Energia bierna indukcyjna [kvar]:	357748.240	357748.240
Energia bierna pojemnościowa [kvar]:	1654.440	1654.440

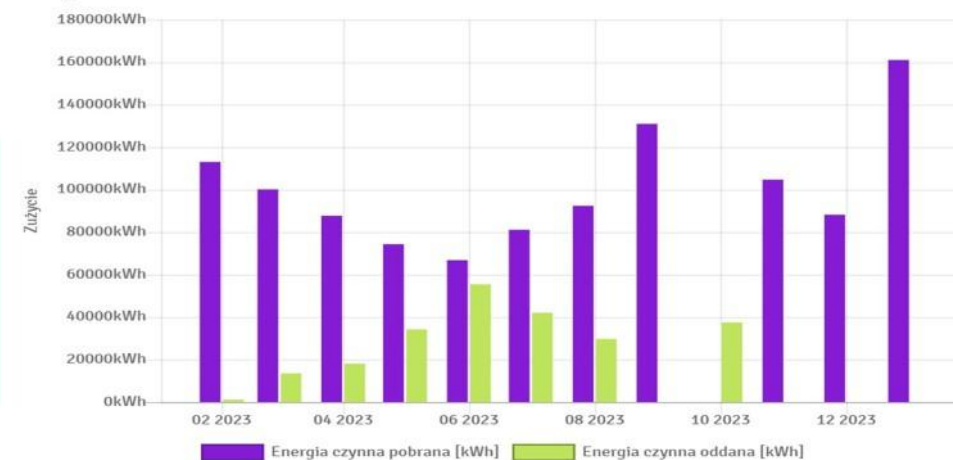
PPE 2 ZUŻYCIE ENERGII - BILANS

Zużycie energii	Strefa 1	Razem
Energia czynna pobrana [kWh]:	95014.730	95014.730
Energia czynna oddana [kWh]:	0.000	0.000
Energia bierna indukcyjna [kvar]:	155.190	155.190
Energia bierna pojemnościowa [kvar]:	33263.870	33263.870

BILANSOWANIE ENERGII W SE

Zużycie

REALNE OSZCZĘDNOŚCI W SE W SKALI ROKU:

(95 MWh + 109 MWh) x stawka za energię 609 zł = 124 236 zł netto

Korzyści z utworzenia Spółdzielni Energetycznej - podsumowanie:

Oszczędności finansowe: Członkowie spółdzielni mogą zaoszczędzić nawet 30–40% na kosztach energii elektrycznej dzięki zwolnieniom z opłat dystrybucyjnych, opłaty mocy oraz opłat OZE i kogeneracyjnych.

Magazynowanie energii: Spółdzielnie mają możliwość magazynowania nadwyżek wyprodukowanej energii w sieci, co pozwala na jej wykorzystanie w okresach zwiększonego zapotrzebowania.

Bezpieczeństwo energetyczne: Bliskość źródeł wytwórczych i odbiorców zwiększa niezależność od zewnętrznych dostawców energii, co przekłada się na większą stabilność dostaw.

Stabilność cen: Spółdzielnie mogą ustalać stałe ceny za energię na określony okres, co zapewnia przewidywalność kosztów dla członków

Wsparcie dla lokalnej gospodarki: Inwestycje w OZE i rozwój spółdzielni energetycznych przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy i wspierania lokalnej społeczności.

MODEL BILANSOWANIA

SPÓŁDZIELNIA ENERGII:
Powołanie założycieli

KOSZTY

PODZIAŁ % NA
CZŁONKÓW

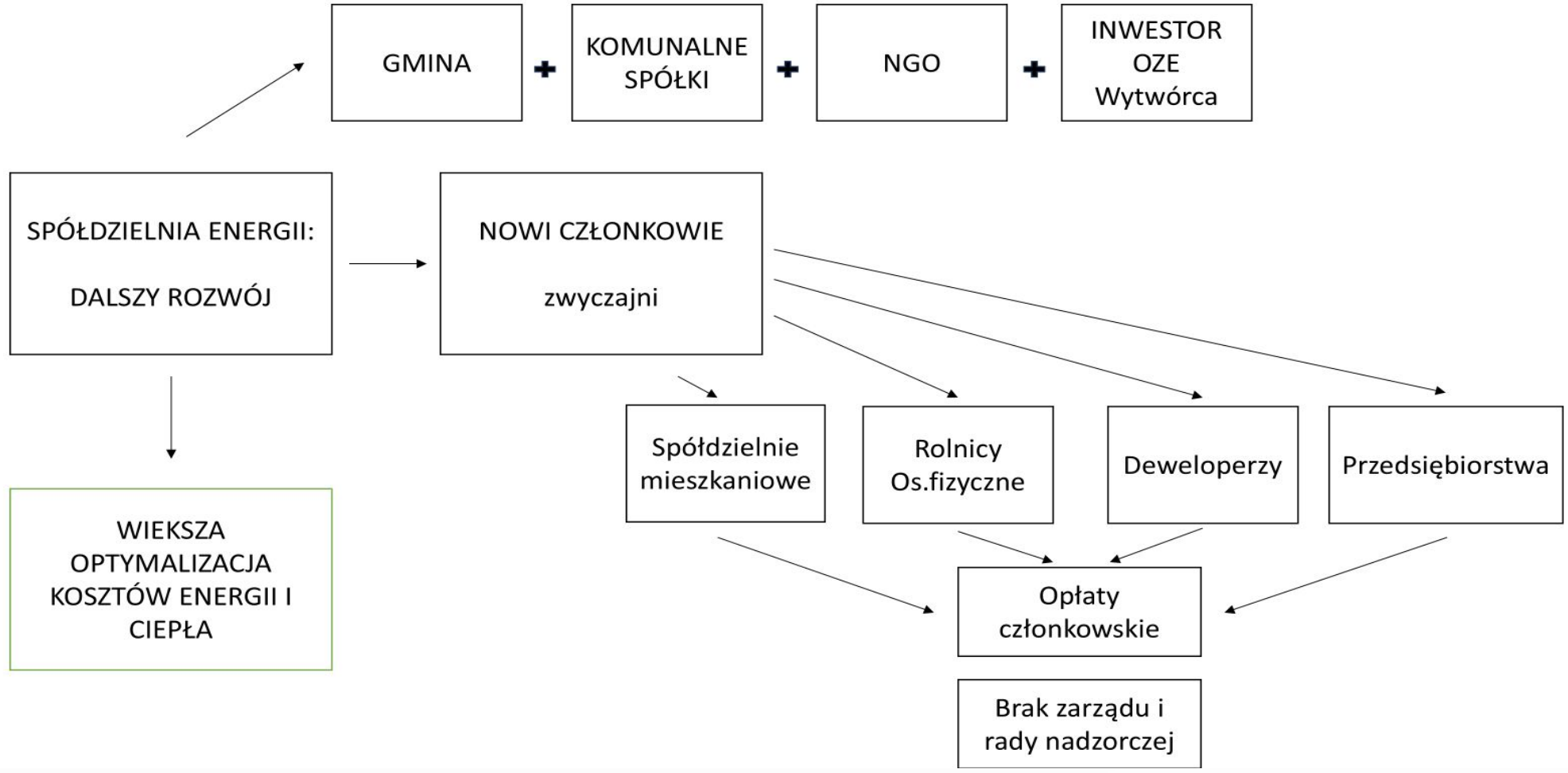
GMINA + KOMUNALNE SPÓŁKI + NGO + INWESTOR OZE wytwórca

ZARZĄD:
RADA NADZORCZA
PREZES
WICEPREZES

OBSŁUGA ENERGETYCZNO PRAWNO
KSIEGOWA

REJESTRACJA
KRS, KOWR, OSD

OBSŁUGA SE:
- Rozliczanie energii
- Monitorowanie
- sprawozdawczość
- usługi prawne
- Księgowość

ZAUFAŁI NAM

- GMINA MIRSK

- GMINA IŃSKO

- GMINA KOMORNIKI

- GMINA PYRZYCE

- AMAZIS SP. Z O.O. – GRUPA PRODUCENTÓW WARZYW

- GMINA BISZTYNEK

- GMINA LIPSK

GMINA DOBRZYCA

GMINA WĘGORZYNO

GMINA RESKO

GMINA SIERAKÓW

GMINA OZIMEK

GMINA KROTOSZYN

GMINA BOJANOWO

GMINA STĄPORKÓW

GMINA WIELOWIEŚ

Gmina CHOSZCZNO

GMINA BAŁTÓW

GMINA LIPSK

GMINA RAWICZ

GMINA KUNÓW

POWIAT RAWICZ

Jako praktycy posiadamy wiedzę i doświadczenie energetyczne i prawne z zakresu zakładania spółdzielni energetycznych oraz transformacji energetycznych w oparciu o wszystkie dostępne źródła OZE.

Układamy strategie i modelujemy indywidualnie kształt oraz kierunek spółdzielni. Od samego początku, jesteśmy obecni na każdym etapie do momentu samodzielnego funkcjonowania spółdzielni.

Posiadamy wszystkie niezbędne narzędzia do prawidłowego funkcjonowania i bilansowania spółdzielni mające zrealizować zaproponowane i zatwierdzone cele.

Dziękujemy za uwagę.

Dzisiejszy wykład prezentowany był w ramach warsztatów dotyczących „zielonych” Funduszy Europejskich dla zachodniopomorskich organizacji pozarządowych i liderów społeczności lokalnych.

Świetlica Wiejska w Kozach, 18 października 2025

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

